

ԱՆՑԵԱԼԻ ԴԱՍԵՐԸ ՉՄՈՌՆԱՆՔ

Յետադարձ ակնարկով պահ մը փորձելով քանի մը ամիս առաջուան անցուղարձն ու ծրագիրները, ապրումներն ու ակնկալիքները մտովի վերականգնացնել՝ անհնար կը թուի պատկերացնել անգամ այսօրուայ ներկան՝ որպէս անցեալի շարունակութիւնը: Այսպիսին է ամէնի վիճը, խորունկ ձորը եզերող կիկլոպեան պարիսպի նման պատնէշը՝ որ այսուհետ մեզ կը բաժնէ անցեալի սովորական առօրեայէն:

Ամբողջ աշխարհը հաշուած օրերու ընթացքին անճանաչելիօրէն կերպարանափոխուեցաւ. ամբողջ աշխարհը ողբ ու սուգի մէջ, անմխիթար կու լար բիւրաւոր կորուստները՝ անյայտ ծագման, անստոյգ ախտորոշման, անորոշ պահուածքով, մէկ խօսքով ուրուականի նման ամէնուր սողոսկացող եւ ոչ մէկ ձեւով չկաշկանդուող համաճարակը:

Լրատուամիջոցները անհասկնալի տարուբերումներով բազմապիսի, խայտաբղէտ տեղեկութիւններ կը սփռէին: Լրագրողներ գիշերներ լուսցնելով կը փորձէին անցեալը պրպտել, նմանատիպ դէպքեր վերյիշեցնել: Առաւել խիզախները պատճառները որոնել փափաքելով շատ անգամ յայտնուեցան չինական պարիսպներու առջեւ...

Շուտով հաղորդումներ սկսան պատմել չինական խոհանոցի սովորութիւններու, համադամ խորտիկներու զգուելի բաղադրամասերու մասին, եւ կարծէք մրցավազք մը ծայր առաւ՝ անսպասելի պատասխաններ յօրինելու եւ մարդոց լուրը ու համոզիչ դէմքով պատմելու:

Յաջորդեց «մասնագէտ»ներու շքերթը. բժշկապետ թէ մանրէաբան, վարակաբան թէ սրտաբան, նոյնիսկ շարքային քաղաքացի՝ կուսակցական առողջապահութեան նախարար, բոլորն ալ կարծիք յայտնեցին եւ քննարկեցին, վարկածներ ձեւակերպեցին եւ ժամանակ խլեցին ու բան չեզրակացուցին:

211-2021

Մինչ այդ, Իտալիոյ Պրէշիա քաղաքը վերածուեցաւ գերեզմանոցի, հազարաւոր կամաւորներ, բուժաշխատողներ եւ հոգեւորականներ իրենց սեփական կեանքը զոհեցին օգնելու համար, բուժելու համար, միխիթարելու համար խստիւ առանձնացուած վարակիւիները:

Համատարած ցաւ, վիշտ, տառապանք, ի վերջոյ մահ: Սարսափի, յուսահատութեան, տարակուսանքի, կասկածանքի ծանր շղթայ մը կը ճնշէր իւրաքանչիւրի սիրտն ու հոգին:

Անօգնական, անճար, ահաբեկ... մարդ չէր գիտեր ինչպէս վարուիլ, ինչ ընել: Արգիլուեցաւ եկեղեցի յաճախել՝ պատարագի մասնակցիլ, պսակ կամ կնունք կատարել: Թաղումն անգամ վերացաւ, եւ մահացածներու զմոսուած դազաղները շեղակուտեցին հողափոսերու մէջ, առանց հարազատներու արցունքին:

Ի վերջոյ այս աղէտի պատասխանատուն անուն ստացաւ. պսակաժահր... թագաժահր...

Աղէտի առաջը առնելու համար պետութիւնները որոշեցին դիմել կտրուկ միջոցներու՝ կանխարգիլելու համար տարածումը, կամ գոնէ սահմանափակելու համար սրբնթաց յառաջադացումը:

Պարտադիր դարձաւ դիմակ ու ձեռնոց կրել, ստէպ ախտահանուիլ, ջերմաչափուիլ որեւէ փակ տարածք մտնելու համար: Ճամբորդութիւնները սահմանափակուեցան, տեղափոխութիւնները վերահսկողութեան ենթարկուեցան:

Հարազատներ, օտարացան, ընտանիքներ քայքայուեցան, կեանքեր խորտակուեցան...

Սակայն այս բոլորը ծեր Ադամը՝ մարդկութիւնը, տեսած էր արդէն պատմութեան ընթացքին ժանտախտի, ժանտամահի եւ նման համաճարակներու ատեն: Սակայն, մինչեւ հին ժամանակ մարդիկ ուխտ ըրած են, դիմելով Աստուծոյ օգնութեան եւ երախտագիտութեամբ տաճարներ կառուցած բժշկութիւն ստանալու համար, այսօր, խաբուած գոռոզ մարդը՝ ամէն կերպով իր կեանքէն դուրս կը մղէ Աստուծո, մերժելով Անոր միջամտութիւնը, կարծելով ինքնաբաւ՝ տիրանալ կեանքին...

Խեղճ մարդկութիւն... չէ՞ որ Ադամն ալ կերաւ այդ խնձորը՝ աստուածանալու երազանքով... եւ ի վերջոյ ինքիւր աչքին խայտառակուեցաւ եւ ինքզինքը ՄԵՐԿ գտաւ...

Հ. ՍԵՐՈՒՎ ԿՐԴ. ԶԱՄՈՒՐԼԵԱՆ